II

(EY:n ja Euratomin perustamissopimuksia soveltamalla annetut säädökset, joiden julkaiseminen ei ole pakollista)

PÄÄTÖKSET

KOMISSIO

KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 28 päivänä tammikuuta 2009,

tuesta, jonka Luxemburg on toteuttanut sähkömarkkinoiden järjestelyn osana korvausrahaston perustamisen muodossa (C 43/02 (ex NN 75/01))

(tiedoksiannettu numerolla K(2009) 230)

(Ainoastaan ranskankielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2009/476/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 88 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

ottaa huomioon sopimuksen Euroopan talousalueesta ja erityisesti sen 62 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

on mainittujen artiklojen mukaisesti kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa [1] ja ottaa huomioon nämä huomautukset,

sekä katsoo seuraavaa:

1. MENETTELY

(1) Luxemburg ilmoitti komissiolle EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesti 2 päivänä heinäkuuta 2001 päivätyllä, 16 päivänä heinäkuuta 2001 saapuneeksi kirjatulla kirjeellä N 475/01 korvausrahaston perustamisesta osana sähkön markkinajärjestelyä. Ilmoitettu toimenpide oli kuitenkin otettu tosiasiallisesti käyttöön jo 1 päivänä tammikuuta 2001. Komissio totesi sen vuoksi, että toimenpidettä ei voitu katsoa perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuksi tukisuunnitelmaksi, ja kirjasi tuen 30 päivänä heinäkuuta 2001 ilmoittamatta jätettyjen tukien rekisteriin viitenumerolla NN 75/01.

(2) Komissio kävi asiasta kirjeenvaihtoa Luxemburgin viranomaisten kanssa ja ilmoitti sen jälkeen Luxemburgille 5 päivänä kesäkuuta 2002 päivätyllä kirjeellä päätöksestään aloittaa perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu menettely, joka koski kyseistä toimenpidettä. Komissio kehotti Luxemburgia myös esittämään huomautuksensa ja toimittamaan kaikki toimenpiteen arvioinnin kannalta hyödylliset tiedot kuukauden kuluessa kirjeen vastaanottopäivästä.

(3) Komission päätös menettelyn aloittamisesta on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* [2]. Komissio kehotti asianomaisia esittämään huomautuksensa kyseisestä toimenpiteestä.

(4) Luxemburg pyysi 22 päivänä heinäkuuta 2002 päivätyllä, 26 päivänä heinäkuuta 2002 saapuneeksi kirjatulla kirjeellä lisäaikaa huomautusten esittämiseen, ja komissio myönsi 30 päivänä heinäkuuta 2002 päivätyllä kirjeellä sille lisäaikaa 5 päivään syyskuuta 2002.

(5) Alankomaat toimitti 4 päivänä joulukuuta 2002 päivätyllä, samana päivänä saapuneeksi kirjatulla faksilla komissiolle huomautuksensa kyseisestä toimenpiteestä. Komissio toimitti 18 päivänä helmikuuta 2003 päivätyllä kirjeellä Alankomaiden kirjeen Luxemburgille ja kehotti tätä toimittamaan huomautuksensa kuukauden kuluessa. Komissio lähetti 16 päivänä toukokuuta 2003 Luxemburgille muistutuskirjeen, johon tämä vastasi 28 päivänä toukokuuta 2003 päivätyllä, samana päivänä saapuneeksi kirjatulla faksilla, jossa se pyysi vastausajan pidentämistä.

[1] EYVL C 255, 23.10.2002, s. 15.

[2] Ks. alaviite 1.

(6) Luxemburg toimitti 4 päivänä kesäkuuta 2003 päivätyllä, 5 päivänä kesäkuuta 2003 saapuneeksi kirjatulla kirjeellä komissiolle huomautuksensa samalla sekä 5 päivänä kesäkuuta 2002 päivätystä komission kirjeestä että Alankomaiden esittämistä huomautuksista. Luxemburg toimitti lisätietoja 3 päivänä toukokuuta 2004 päivätyllä, 13 päivänä toukokuuta 2004 saapuneeksi kirjatulla kirjeellä.

(7) Luxemburg ja komissio pitivät työkokouksen 25 päivänä tammikuuta 2005.

(8) Komissio esitti Luxemburgin viranomaisille tietopyynnön 31 päivänä maaliskuuta 2005 päivätyllä kirjeellä. Komissio vastaanotti Luxemburgin vastauksen 20 päivänä huhtikuuta 2005 päivätyllä, 27 päivänä huhtikuuta 2005 saapuneeksi kirjatulla kirjeellä sekä 20 päivänä toukokuuta 2005 päivätyllä, 1 päivänä kesäkuuta 2005 saapuneeksi kirjatulla kirjeellä.

(9) Komissio pyysi Luxemburgilta lisätietoja 22 päivänä kesäkuuta 2005 päivätyllä kirjeellä. Luxemburg pyysi 22 päivänä marraskuuta 2005 päivätyllä, 23 päivänä marraskuuta 2005 saapuneeksi kirjatulla kirjeellä vastausajan pidentämistä, ja komissio myönsi 5 päivänä joulukuuta 2005 päivätyllä kirjeellä sille lisäaikaa 31 päivään tammikuuta 2006. Komissio vastaanotti Luxemburgin vastauksen 31 päivänä tammikuuta 2006 päivätyillä, 3 päivänä helmikuuta 2006 saapuneiksi kirjatuilla kirjeillä.

(10) Komissio pyysi Luxemburgilta lisätietoja 27 päivänä maaliskuuta 2006 päivätyllä kirjeellä. Komissio vastaanotti Luxemburgin vastauksen 11 päivänä huhtikuuta 2006 päivätyllä, 18 päivänä huhtikuuta 2006 saapuneeksi kirjatulla kirjeellä.

(11) Luxemburg ja komissio pitivät työkokouksen 12 päivänä joulukuuta 2006.

(12) Komissio pyysi Luxemburgilta lisätietoja 21 päivänä marraskuuta 2007 päivätyllä kirjeellä. Luxemburg pyysi 6 päivänä joulukuuta 2007 päivätyllä, 10 päivänä joulukuuta 2007 saapuneeksi kirjatulla kirjeellä vastausajan pidentämistä, ja komissio myönsi 14 päivänä joulukuuta 2007 päivätyllä kirjeellä sille lisäaikaa 17 päivään tammikuuta 2008. Komissio vastaanotti Luxemburgin vastauksen 28 päivänä tammikuuta 2008 päivätyllä, 30 päivänä tammikuuta 2008 saapuneeksi kirjatulla kirjeellä.

(13) Luxemburg ja komissio pitivät työkokouksen 27 päivänä helmikuuta 2008.

(14) Komissio vastaanotti Luxemburgilta lisätietoja 19 päivänä kesäkuuta 2008 kirjatulla, 20 päivänä kesäkuuta 2008 saapuneeksi kirjatulla kirjeellä ja 12 päivänä syyskuuta 2008 saapuneeksi kirjatulla kirjeellä.

2. KUVAUS

2.1 Korvausjärjestelmän oikeudellinen kehys

2.1.1 *Toukokuun 30 päivänä 1994 annettu suurherttuakunnan asetus ja sähkömarkkinoiden vapauttaminen*

(15) Uusiutuviin energialähteisiin tai sähkön ja lämmön yhteistuotantoon perustuvasta sähköenergian, jäljempänä 'vihreän sähkön', tuotannosta 30 päivänä toukokuuta 1994 annetussa suurherttuakunnan asetuksessa ([3]) säädetään velvollisuudesta ostaa vihreää sähköä Cegedeliltä, joka oli kyseisenä ajankohtana Luxemburgin sähköverkon päätoimiluvan haltija. Järjestelmä koskee sähkön tuottamista vesi-, tuuli- ja aurinkoenergiasta, biokaasusta ja biomassasta sekä yhteistuotantoon perustuvaa sähköntuotantoa.

(16) Vuonna 1994 annetun suurherttuakunnan asetuksen 1 §:ssä säädetään, että suurherttuakunta ostaa omavaraisen sähköntuottajan pyynnöstä yleisen sähköverkon lukuun uusiutuviin energialähteisiin tai sähkön ja lämmön yhteistuotantoon perustuvasta omavaraisesta sähköntuotannosta lähtöisin olevat sähkömäärät. Vuonna 1994 annetussa suurherttuakunnan asetuksessa vahvistetaan lisäksi tällaisen vihreän sähkön hinta korkeammalle tasolle kuin perinteisesti tuotetun sähkön hinta. Vihreän sähkön ostohintoja on mukautettu ajan mittaan, erityisesti 14 päivänä lokakuuta 2005 annetulla suurherttuakunnan asetuksella ([4]). Tammikuun 1 päivänä 2008 voimassa olleet hinnat on vahvistettu uusiutuviin energialähteisiin perustuvasta sähköntuotannosta 8 päivänä helmikuuta 2008 annetulla asetuksella ([5]).

(17) Luxemburg arvioi, että vuonna 1994 annetussa suurherttuakunnan asetuksessa säädetty ostovelvollisuus kattoi vuonna 2000 yhteensä 112 gigawattitunnin ([6]) tuotannon ja keskihinta, jolla nämä määrät ostettiin, oli suunnilleen kolminkertainen verrattuna Cegedelin tekemien pitkäaikaisten toimitussopimusten mukaisiin hintoihin. Luxemburgin viranomaisten mukaan tästä aiheutui 275 miljoonan Luxemburgin frangin eli 6,8 miljoonan euron lisäkustannukset.

(18) Sähköala avattiin kilpailulle 24 päivänä heinäkuuta 2000 säädetyllä lailla ([7]), ja tämän jälkeen ostovelvollisuus ulotettiin koskemaan kaikkia Luxemburgissa toimivia sähkönjakelijoita. Vuonna 2001 näiden jakelijoiden määrä oli 13, ja niihin kuuluivat suurin jakelija Cegedel, toiseksi suurin jakelija Sotel, joka toimittaa sähköä maan eteläosien terästeollisuuslaitoksille, ja paikallisia jakelijoita. Cegedel osti kuitenkin käytännössä yksin valtaosan Luxemburgissa tuotetusta vihreästä sähköstä.

([3]) *Mémorial* A nro 62, 12.7.1994, s. 1140.
([4]) Lokakuun 14 päivänä 2005 annettu suurherttuakunnan asetus 1) uusiutuviin energialähteisiin perustuvan sähkönergian toimittamisesta ja 2) uusiutuviin energialähteisiin ja sähkön ja lämmön yhteistuotantoon perustuvasta sähköenergian tuotannosta 30 päivänä toukokuuta 1994 annetun suurherttuakunnan asetuksen sekä sähkön markkinajärjestelyyn liittyvän korvausrahaston käyttöönotosta 22 päivänä toukokuuta 2001 annetun suurherttuakunnan asetuksen muuttamisesta, *Memorial* A nro 181,14.11.2005, s. 2948.
([5]) *Mémorial* A nro 16, 12.2.2008, s. 260.
([6]) Luxemburgin mukaan Luxemburgin kokonaissähkönkulutus vuonna 2000 oli 5 650 gigawattituntia.
([7]) *Mémorial* A nro 79, 21.8.2000, s. 1896.

2.1.2 *Toukokuun 22 päivänä 2001 annettu suurherttuakunnan asetus*

(19) Jakaakseen vihreän sähkön ostovelvollisuuteen liittyvät kulut tasapuolisesti jakelijoiden kesken Luxemburg päätti ottaa käyttöön korvausjärjestelmän, joka perustettiin sähkön markkinajärjestelyyn liittyvän korvausrahaston käyttöönotosta 22 päivänä toukokuuta 2001 annetulla suurherttuakunnan asetuksella ([8]). Korvausrahasto otettiin todellisuudessa käyttöön 1 päivänä tammikuuta 2001.

(20) Toukokuun 22 päivänä 2001 annetun suurherttuakunnan asetuksen 21 §:n mukaan kullakin luxemburgilaisella sähkönjakelijalla on lupa periä loppuasiakkailtaan maksu korvausrahastoon. Maksu suhteutetaan kunkin loppuasiakkaan sähkönkulutukseen. Korvausrahastojärjestelmä mahdollistaa lisäksi vihreän sähkön ostovelvollisuuteen liittyvien kulujen jakamisen jakelijan kaikkien asiakkaiden kesken. Valtio vahvistaa maksujen määrän vuosittain siten, että rahaston tulot eivät ylitä vihreän sähkön ostoon liittyviä lisäkustannuksia. Toukokuun 22 päivänä 2001 annetun suurherttuakunnan asetuksen 13 §:n mukaan sähkön suurkuluttajat ([9]) vapautetaan tämän maksun suorittamisesta 31 päivään joulukuuta 2005 ([10]). Luxemburgin viranomaisten mukaan vapautus koskee noin 50:tä suurkuluttajaa, jotka toimivat muun muassa kemianteollisuudessa ja terästeollisuudessa.

(21) Toukokuun 22 päivänä 2001 annetun suurherttuakunnan asetuksen 23 §:n mukaan kaikkien vapautuksen piiriin kuulumattomien asiakkaiden oli maksettava vuonna 2001 rahastoon 2,73 euroa megawattitunnilta.

2.1.3 *Joulukuun 9 päivänä 2005 annettu suurherttuakunnan asetus*

(22) Toukokuun 22 päivänä 2001 annettua suurherttuakunnan asetusta muutettiin komission kanssa käytyjen kahdenvälisten neuvotteluiden jälkeen 9 päivänä joulukuuta 2005 annetulla suurherttuakunnan asetuksella ([11]), joka tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006. Joulukuun 9 päivänä annetulla suurherttuakunnan asetuksella poistettiin muun muassa käytöstä sähkön suurkuluttajia koskenut vapautus ja otettiin sen sijaan käyttöön kolme asiakasryhmää, jotka edustivat kolmea eri maksutasoa ([12]):

— Ryhmä A kattaa asiakkaat, joiden vuotuinen sähkönkulutus on laskentapisteiden mukaan enintään 25 megawattituntia. Ryhmään A kuuluvien kuluttajien maksut vuonna 2007 olivat 7,00 euroa megawattitunnilta.

— Ryhmä B kattaa asiakkaat, joiden vuotuinen sähkönkulutus on laskentapisteiden mukaan yli 25 megawattituntia, lukuun ottamatta ryhmään C luokiteltuja laskentapisteitä. Ryhmään B kuuluvien kuluttajien maksut vuonna 2007 olivat 2,70 euroa megawattitunnilta.

— Ryhmä C kattaa ryhmään B kuuluvat asiakkaat, joiden on lisäksi ”sitouduttava parantamaan tuntuvasti kokonaisenergiatehokkuuttaan hallituksen ja kyseisen yrityksen välillä tehtävällä sopimuksella […] Kyseiseen sopimukseen sisällytetään seuraamuksia koskeva määräys sitoumusten laiminlyönnin varalta” ([13]). Sopimusten voimassaolo päättyy 31 päivänä tammikuuta 2008. Ryhmään C kuuluvien kuluttajien maksut vuonna 2007 olivat 0,75 euroa kilowattitunnilta.

2.1.4 *Tammikuun 1 päivänä 2009 sovellettavat säännökset*

(23) Luxemburgin viranomaiset ovat sitoutuneet korvaamaan 9 päivänä joulukuuta 2005 annetun suurherttuakunnan asetuksen uudella suurherttuakunnan asetuksella, jota ei ole toistaiseksi julkaistu ja jonka on määrä tulla voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009. Luxemburgin viranomaisten mukaan uudessa suurherttuakunnan asetuksessa säädetään, että jakelijat *voivat* veloittaa loppuasiakkailtaan maksun vihreästä sähköstä aiheutuvien kulujen kattamiseksi. Viranomaiset eivät sen vuoksi vahvista enää maksun suuruutta vaan jakelijat voivat vahvistaa sen oman harkintansa mukaan.

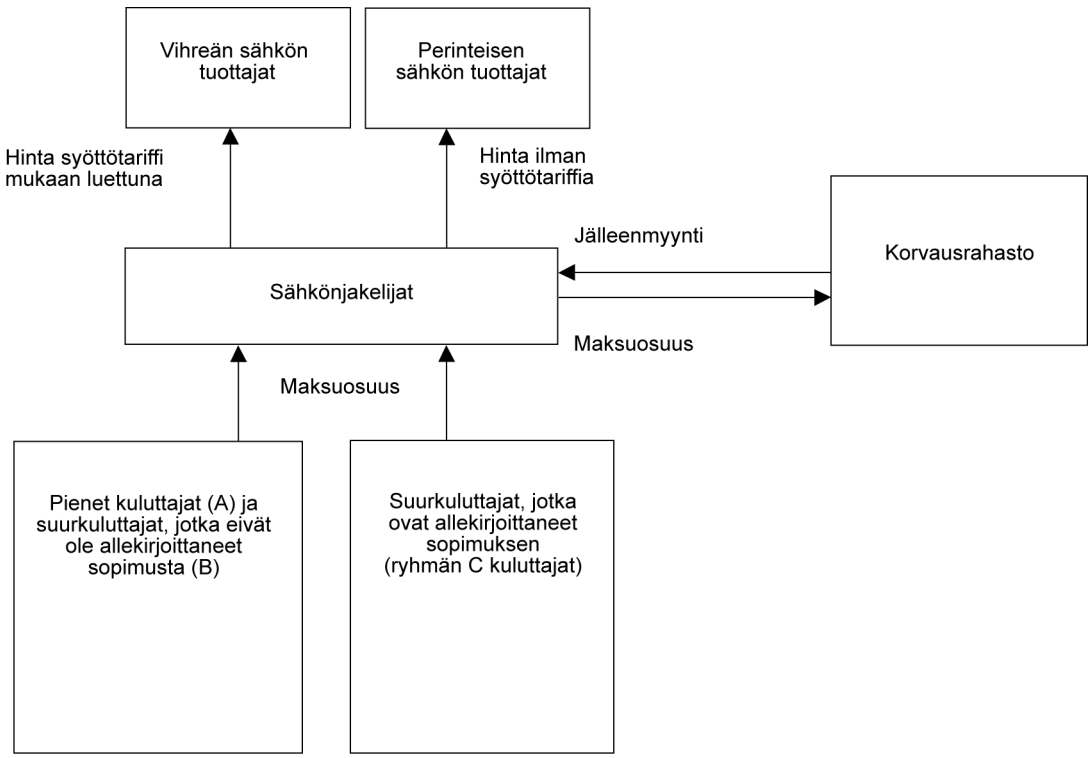
2.2 **Korvausjärjestelmän toiminta**

(24) Toukokuun 22 päivänä 2001 ja 9 päivänä joulukuuta 2005 annetuissa suurherttuakunnan asetuksissa säädetään, että Luxemburgin suurimman jakelijan Cegedelin, jonka pääoma on pääosin yksityistä, on ostettava kaikki Luxemburgissa tuotettu vihreä sähkö valtion vahvistamaan hintaan. Se ostaa kyseisen sähkön omissa nimissään ja sellaisten muiden jakelijoiden nimissä, jotka ovat tehneet toimitussopimuksia vihreän sähkön tuottajien kanssa. Suurin jakelija myy sen jälkeen vihreän sähkön kilpailijoilleen sen mukaan, kuinka suuri markkinaosuus niillä on Luxemburgin markkinoilla, myyntihintaan, jonka valtio vahvistaa edellisenä vuonna todetun sähkön markkinahinnan perusteella. Vihreästä sähköstä aiheutuvat lisäkulut vastaavat erotusta vihreän sähkön tuottajilta veloitettavan, valtion vahvistaman ostohinnan (syöttötariffi) ja jakelijoilta veloitettavan, valtion vahvistaman myyntihinnan välillä. Jakelijat antavat kuukausittain Luxemburgin energia-alan sääntelyviranomaiselle Institut Luxembourgeois de Régulationille, jäljempänä ’ILR’, selvityksen ostamastaan sähköstä. Sääntelyviranomainen jakaa vuoden lopussa korvaukset jakelijoiden kesken. Jos jakelijan ostama osuus Luxemburgissa tuotetusta vihreästä sähköstä on suurempi kuin sen osuus sähkömarkkinoista, rahasto maksaa sille korvauksen. Vastaavasti

([8]) *Mémorial* A nro 70, 19.6.2001, s. 1407.
([9]) Suurkuluttajat ovat yrityksiä, jotka on liitetty sähköverkkoon yli 65 kV:n jännitteellä.
([10]) Toukokuun 22 päivänä 2001 annetun suurherttuakunnan asetuksen 14 §:n mukaan vapautuksen saaneiden yritysten määrää voidaan kuitenkin supistaa jo ennen 1 päivää tammikuuta 2006, jos niiden asiakkaiden maksut, joilla on velvollisuus suorittaa maksuja korvausrahastoon, kasvaisi yli 50 prosenttia verovuosien 2002 ja 2003 aikana.
([11]) *Mémorial* A nro 203, 16.12.2005, s. 3256.
([12]) Joulukuun 9 päivänä 2005 annetun suurherttuakunnan asetuksen 1 § 22 päivänä toukokuuta 2001 annetun suurherttuakunnan asetuksen 21 §:n muuttamisesta.
([13]) Joulukuun 9 päivänä 2005 annettu suurherttuakunnan asetus, 1 §.

jos jakelijan ostaman vihreän sähkön osuus on pienempi kuin sen osuus kansallisista markkinoista, sen on suoritettava rahastoon erotusta vastaava maksu. Korvausrahaston tarkoituksena onkin varmistaa, että jokainen Luxemburgissa toimivat jakelija ostaa markkinaosuuttaan vastaavan osan Luxemburgissa tuotetusta vihreästä sähköstä.

(25) Seuraava kaavio kuvaa 31 päivään joulukuuta 2008 voimassa olevan korvausrahaston toimintaa.

3. SYYT MUODOLLISEN TUTKINTAMENETTELYN ALOITTAMISEEN

(26) Komissio katsoi muodollisen tutkintamenettelyn aloittamisesta tehdyssä päätöksessään, että korvausjärjestelmä näytti olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea ([14]).

(27) Toimenpide suosii vihreän sähkön tuottajia, jotka hyötyvät viime kädessä korvausrahaston tuotosta. Lisäksi 31 päivään joulukuuta 2005 sovellettava vapautus maksun suorittamisesta rahastoon suosii sähkön suurkuluttajiksi katsottavia yrityksiä verrattuna muihin yrityksiin, joiden on suoritettava maksuja korvausrahastoon. Jakelijat eivät kuitenkaan hyödy järjestelmästä, sillä ne toimivat vain välittäjinä viime kädessä vihreän sähkön tuottajille suoritettavien maksujen keruussa loppuasiakkailta.

(28) Etu rahoitetaan valtion varoista, mikä ei kuitenkaan johdu vihreän sähkön ostovelvollisuuden käyttöönotosta vaan korvausrahaston perustamisesta. Rahaston perustaja on valtio, se perustuu pakollisten maksujen järjestelmään ja valtio valvoo siihen maksettavia määriä.

(29) Toimenpide on valikoiva, sillä se suosii vain tiettyjä yrityksiä tai toimintoja ja erityisesti vihreän sähkön tuottajia verrattuna muihin sähköntuottajiin ja sähkön suurkuluttajiksi katsottavia yrityksiä verrattuna muihin sähköä kuluttaviin yrityksiin.

(30) Edun myöntäminen vihreän sähkön tuottajille on lisäksi omiaan häiritsemään sähkökauppaa yhteisössä ja vääristämään kilpailua, kuten myös eri talouselämän aloilla toimivien, sähkön suurkuluttajiksi katsottavien yritysten saama etu.

([14]) Ks. muodollisen tutkintamenettelyn aloittamisesta tehdyn päätöksen 14–19 kohta, EYVL C 255, 23.10.2002, s. 15.

(31) Komissio on tutkinut, soveltuuko korvausjärjestelmä yhteismarkkinoille perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla valtiontuesta ympäristönsuojelulle vuonna 2001 annettujen yhteisön suuntaviivojen, jäljempänä 'vuonna 2001 annetut suuntaviivat' ([15]), perusteella. Komissio on esittänyt järjestelmästä seuraavat epäilyt:

(32) Komissio on katsonut ensiksikin, että vihreän sähkön tuottajien hyväksi myönnetyt tuet eivät näyttäneet täyttävän seuraavia vuonna 2001 annettujen suuntaviivojen määräyksiä:

— Järjestelmän puitteissa ei voida taata, että tuet rajataan lisäkustannuksiin, jotka koostuvat tuotantohinnan ja kyseisen energian markkinahinnan välisestä erotuksesta. Toimintatukien kestoa ei rajata järjestelmässä jaksoon, joka on tarpeen tuotantolaitosten poistojen varmistamiseksi. Järjestelmässä ei oteta myöskään huomioon tuottajille tuotantolaitosten rakentamista varten mahdollisesti myönnettäviä investointitukia, kuten Luxemburgin ympäristönsuojelun kannustuspalkkiota ([16]) (vuonna 2001 annettujen suuntaviivojen E.3.3.1 jakso).

— Järjestelmään ei liity vihreiden sertifikaattien kaltaista markkinamekanismia (vuonna 2001 annettujen suuntaviivojen E.3.3.2 jakso).

— Toimintatukia ei lasketa vältettyjen ulkoisten kustannusten perusteella (vuonna 2001 annettujen suuntaviivojen E.3.3.3 jakso).

— Toimintatukien kestoa ei ole rajattu viiteen vuoteen, niiden määrä ei ole aleneva eikä niiden tasoa ole rajattu 50 prosenttiin ylimääräisistä kustannuksista (vuonna 2001 annettujen suuntaviivojen E.3.3.4 jakso).

(33) Toiseksi komissio on katsonut, että sähkön suurkuluttajiksi katsottaville yrityksille myönnetty vapautus maksusta ei näyttänyt täyttävän vuonna 2001 annetuissa suuntaviivoissa vahvistettuja perusteita. Vapautuksesta hyötyvät yritykset eivät ole sitoutuneet ympäristönsuojelutavoitteiden saavuttamiseen ([17]). Yrityksillä ei ole velvollisuutta maksaa merkittävää osaa verosta ([18]). Vapautukset eivät ole myöskään vuonna 2001 annetuissa suuntaviivoissa tarkoitetulla tavalla määrältään alenevia eikä niiden intensiteettiä ole rajattu 50 prosenttiin ([19]).

(34) Komissio on lisäksi pohtinut, onko toimenpide perustamissopimuksen 25 ja 90 artiklan mukainen. Korvausjärjestelmässä ei määrätä tuontisähkön vapauttamisesta maksusta eikä vientiverosta. Toimenpide suosii kuitenkin viime kädessä ainoastaan kotimaisia vihreän sähkön tuottajia. Tuontisähköstä kannetaan veroa eikä se hyödy suoranaisesti Luxemburgissa tuotetun vihreän sähkön hyväksi myönnetystä tuesta.

(35) Edellä 23 kohdassa mainitulla suurherttuakunnan asetuksella, jonka on määrä tulla voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009, muutetaan korvausjärjestelmää siten, että muodollisen tutkintamenettelyn aloittamiseen johtaneet syyt saadaan poistetuksi. Tässä päätöksessä tutkitaan sen vuoksi, onko kyse valtiontuista ja soveltuuko korvausjärjestelmä mahdollisesti yhteismarkkinoille 31 päivään joulukuuta 2008 perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla.

4. LUXEMBURGIN HUOMAUTUKSET MUODOLLISEN TUTKINTAMENETTELYN ALOITTAMISESTA

4.1 Kuvaus toimenpiteestä

(36) Luxemburg korostaa ensiksikin, että 30 päivänä toukokuuta 1994 annetun suurherttuakunnan asetuksen mukaan ainoastaan Cegedelilla on velvollisuus ostaa Luxemburgissa tuotettua vihreää sähköä. Markkinoiden vapauttamisen jälkeen niille ilmaantui kilpailevia jakelijoita, joiden lukumäärä kesäkuussa 2003 oli 13. Vihreän sähkön ostovelvollisuus ulotettiin koskemaan niitä kaikkia. Lisäkustannukset lankesivat kuitenkin edelleen pääasiassa Cegedelin maksettaviksi. Luxemburg toteaa sen vuoksi, että korvausrahasto suosii käytännössä tasapuolista kilpailua jakelijoiden välillä, sillä sen avulla voidaan jakaa jakelijoiden kesken vihreän sähkön ostovelvollisuuteen liittyvät lisäkustannukset.

(37) Luxemburg toteaa lisäksi, että toimenpiteestä saadaan huomattavaa etua ympäristön kannalta ja se edistää ilmastonmuutoksen torjuntaa koskevan yhteisön politiikan mukaisia ympäristönsuojelutavoitteita, joiden saavuttamiseen Luxemburg on sitoutunut. Luxemburgin tavoitteena on vähentää hiilidioksidipäästöjä 28 prosenttia verrattuna vuoden 1990 tasoon. Luxemburgin viranomaiset kehottavat sen vuoksi komissiota arvioimaan mahdollisia kilpailua vääristäviä vaikutuksia tai yhteisön sisäiseen kauppaan kohdistuvia vaikutuksia toimenpiteestä saatavaan ympäristöhyötyyn suhteutettuna.

4.2 Onko kyse valtiontuesta?

(38) Luxemburg katsoo, että korvausrahaston perustamisessa ei ole kyse perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta valtiontuesta.

(39) Luxemburg toteaa ensiksikin, että rahastossa ei käytetä valtion varoja Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen, jäljempänä 'yhteisöjen tuomioistuin', asiassa PreussenElektra 13 päivänä maaliskuuta antaman tuomion ([20]) mukaisesti. Ennen rahaston käyttöönottoa yksityisen Cegedel-yhtiön loppuasiakkaat vastasivat yksin vihreän sähkön ostovelvollisuuteen liittyvistä lisäkustannuksista. Rahaston käyttöönoton jälkeen lisäkustannukset jakautuvat kaikkien Luxemburgissa toimivien jakelijoiden asiakkaiden kesken, mutta niihin ei liity valtion varojen käytöstä saatavaa etua. Luxemburg viittaa väitteidensä tueksi asiassa PreussenElektra annetun tuomion 66 kohtaan: "jäsenvaltion lainsäädäntö, jolla yhtäältä asetetaan yksityisille sähkönjakeluyrityksille velvoite ostaa niiden jakelualueella uusiutuvista energialähteistä tuotettua sähköä vähimmäishinnoilla, jotka ovat korkeampia kuin tällaisen sähkön

([15]) EYVL C 37, 3.2.2001, s. 3.
([16]) Asiassa N 842/2000 17 päivänä lokakuuta 2001 tehty komission päätös (EYVL C 5, 8.1.2002, s. 5).
([17]) Katso johdanto-osan 51 kappaleen 1 alakohdan a alakohta.
([18]) Katso johdanto-osan 51 kappaleen 1 alakohdan b alakohdan toinen luetelmakohta.
([19]) Ks. johdanto-osan 46 kappale.
([20]) Asia C-379/98, Kok. 2001, s. I-2099.

todellinen markkina-arvo, ja toisaalta jaetaan tästä velvoitteesta aiheutuvat kustannukset kyseisten sähkönjakeluyritysten ja ylemmällä tuotantoportaalla toimivien yksityisten sähköverkko-operaattoreiden kesken, ei ole perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa (nykyinen perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohta) tarkoitettua valtiontukea".

(40) Luxemburg huomauttaa lisäksi, että korvausrahastolla ei suosita millään tavalla vihreän sähkön tuottajia, sillä rahaston ja sähköntuottajien välillä ei ole sopimussuhdetta eikä rahoitussuhdetta. Jakelijat maksavat sähköntuottajille 30 päivänä toukokuuta 1994 annetun suurherttuakunnan asetuksen mukaisen suoran korvauksen ostaessaan niiltä vihreää sähköä. Korvausrahastosta puolestaan suoritetaan korvauksia ainoastaan jakelijoille.

(41) Korvausrahastolla ei myöskään suosita sähkön suurkuluttajiksi katsottavia yrityksiä verrattuna yrityksiin, jotka suorittava maksuja rahastoon. Vapautuksen saajilla — kemian- ja terästeollisuudella — ei ole Luxemburgissa kilpailijoita, joiden olisi suoritettava rahastoon maksuja. Luxemburg katsoo lisäksi, että vapautuksen saajat eivät hyödy tilanteesta verrattuna Luxemburgin ulkopuolella sijaitseviin kilpailijoihinsa.

(42) Luxemburgin mukaan mahdollisuus, että korvausrahasto vääristäisi kilpailua ja vaikuttaisi yhteisön sisäiseen kauppaan, on yksinomaan teoreettinen. Ei ole varsinkaan näyttöä siitä, että Luxemburgissa sijaitsevan raskaan teollisuuden saamat vapautukset vaikuttaisivat jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

4.3 **Perustamissopimuksen 25 ja 90 artiklan rikkominen**

(43) Luxemburg katsoo, että korvausjärjestelmä ei riko perustamissopimuksen 25 ja 90 artiklaa. Luxemburgin mukaan järjestelmässä ei kohdella Luxemburgissa tuotettua sähköä ja tuontisähköä eri tavoin. Lisäksi 30 päivänä toukokuuta 1994 annetun suurherttuakunnan asetuksen mukaisesti tuotettua vihreää sähköä ei viedä Luxemburgin ulkopuolelle. Tuottajaa, joka sijaitsee toisessa jäsenvaltiossa mutta jolla on asiakkaita Luxemburgissa, kohdellaan samalla tavalla kuin tuottajaa, joka sijaitsee Luxemburgissa ja joka myy sähköä kansallisilla markkinoilla. Tämä pitää paikkansa myös silloin, kun näiden kahden tuottajan asiakkaat sijaitsevat toisessa jäsenvaltiossa.

4.4 **Onko mahdollinen valtiontuki perustamissopimuksen mukaista?**

(44) Vaikka Luxemburgin viranomaiset kiistävät, että sähkön suurkuluttajiksi katsottaville yrityksille myönnetty vapautus maksuista olisi valtiontukea, ne korostavat, että toimenpide voitaisiin katsoa vuonna 2001 annettujen suuntaviivojen mukaiseksi.

(45) Luxemburg toteaa ensiksikin, että sopimus, jonka perusteella vapautus käytännössä myönnetään, sisältää sopimuspuolina olevien teollisuusyritysten energiatehokkuuden parantamiseen liittyviä tavoitteita. Vapaaehtoinen sopimus tehtiin Luxemburgin ja kansallisen teollisuusyritysten liiton (FEDIL) välillä maaliskuussa 1996 ja sen voimassaoloa jatkettiin huhtikuussa 2001.

(46) Luxemburg myöntää kuitenkin, että sopimus ei sisällä seuraamuksia sitoumusten laiminlyönnin varalta, mutta sitoutuu sisällyttämään sopimukseen seuraamusjärjestelmän yhdenmukaistaakseen sen vuonna 2001 annettujen suuntaviivojen 51 kohdan 1 alakohdan a alakohdan kanssa.

5. **ASIANOMAISTEN HUOMAUTUKSET**

(47) Ainoastaan Alankomaat on esittänyt huomautuksia Luxemburgin korvausjärjestelmää koskevan muodollisen tutkintamenettelyn aloittamisesta.

(48) Alankomaat muistuttaa huomautuksissaan, että kansallisille vihreän sähkön tuottajille myönnettävä tuki hyväksytään sillä edellytyksellä, että sen määrä ei ylitä vihreän sähkön tuottamisesta aiheutuvia tuottamattomia lisäkustannuksia. Alankomaiden viranomaiset ilmoittavat kannattavansa tällaisten tuottamattomien lisäkustannusten korvaamista kokonaisuudessaan vihreän sähkön tuotannon kehittämiseksi. Tällainen tuki on tarpeen, jotta jäsenvaltiot voivat saavuttaa ympäristötavoitteensa, joihin ne ovat sitoutuneet ratifioidessaan Kioton pöytäkirjan ([21]).

(49) Alankomaat korostaa huomautuksissaan lisäksi, että kullekin jäsenvaltiolle on jätettävä liikkumavaraa, jotta ne voivat saavuttaa Kioton pöytäkirjan mukaiset ympäristötavoitteet. Alankomaat ehdottaa tämän vuoksi, että komissio soveltaa kunkin jäsenvaltion toteuttamiin vihreän sähkön tukitoimenpiteisiin tapauskohtaista lähestymistapaa.

(50) Alankomaat kehottaa lopuksi komissiota tutkimaan Luxemburgin suunnittelemaa toimenpidettä myönteisesti vihreän sähkön tuotannon nykyisen kehittämistarpeen vuoksi.

([21]) Ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen Kioton pöytäkirja, hyväksytty 11 päivänä joulukuuta 1997.

6. LUXEMBURGIN KOMMENTIT ASIANOMAISTEN HUOMAUTUKSISTA

(51) Luxemburg ei ole kommentoinut Alankomaiden esittämiä huomautuksia.

7. ARVIOINTI

7.1 Valtiontuki

(52) Komissio katsoi muodollisen tutkintamenettelyn aloittamisesta tekemässään päätöksessä, että korvausjärjestelmä näytti olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea ([22]). Tämän valtiontuen kaksi saajaryhmää olivat vihreän sähkön tuottajat ja sähkön suurkuluttajiksi katsottavat yritykset, sillä niille myönnettiin vapautus maksujen suorittamisesta korvausrahastoon.

(53) Komissio on katsonut myös aiemmissa päätöksissään, että syöttötariffijärjestelmät, joiden rahoitus oli järjestetty vastaavalla tavalla kuin tässä tapauksessa, olivat valtiontukia. Komissio katsoi järjestelmät valtiontuiksi esimerkiksi päätöksissä, jotka se teki asiassa N 504/2000 ([23]) (Yhdistynyt kuningaskunta), yhdistetyissä asioissa N 707/02 ja N 708/02 ([24]), joihin sisältyneiden toimenpiteiden voimassaoloa jatkettiin toimenpiteellä N 543/05 ([25]) ja sen jälkeen toimenpiteellä N 478/07 ([26]) (Alankomaat), asioissa NN 162/03 ja N 317/06 ([27]) (Itävalta) sekä asiassa C 7/05 ([28]) (Slovenia).

(54) Tämän jälkeen on syytä tutkia, onko korvausjärjestelmä valtiontukea tarkasteltavana olevan jakson eli 31 päivään joulukuuta 2008 ulottuvan jakson osalta.

7.1.1 *Onko kyse valtion varojen käytöstä?*

(55) Oikeuskäytännön mukaan se, että toimenpidettä voidaan pitää valtiontukena, edellyttää, että sen on oltava suoraan tai välillisesti valtion varoista myönnetty etu ja lisäksi sen on johduttava valtion toiminnasta ([29]).

(56) Yhteisöjen tuomioistuin on todennut valtion varojen osalta, että toimenpiteen kattamien varojen ei välttämättä tarvitse olla pysyvästi julkisen sektorin varoja, jotta ne katsottaisiin valtion varoiksi. Varat voidaan luokitella valtion varoiksi jo sillä perusteella, että ne ovat jatkuvasti valtion valvonnassa ja siis toimivaltaisten kansallisten viranomaisten käytettävissä ([30]). Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ([31]) ilmenee lisäksi, että jos tietyn taloudellisen edun rahoittamiseen käytettävät varat eivät missään vaiheessa ole viranomaisten määräysvallassa, kyse ei ole valtion varoista. Onkin määritettävä, onko valtiolla suora tai välillinen määräysvalta kyseessä oleviin varoihin huolimatta siitä, että varat eivät ole lähtöisin valtion budjetista. Asiassa PreussenElektra yksityiset sähköntoimittajat rahoittivat syöttötariffit suoraan ja niiden oli ostettava vihreän sähkön tuottajilta sähköä markkinahintaa korkeampaan hintaan. Tarkasteltavana olevassa asiassa valtio velvoitti kuluttajat suorittamaan tammikuun 2001 ja joulukuun 2008 välisenä aikana pakollisia maksuja, jotka siirrettiin jakelijoiden välityksellä vihreän sähkön tuottajille. Lisäksi Luxemburgin valtion käyttöön ottama korvausrahasto hallinnoi korvausten jakamista jakelijoiden kesken. Yhteisöjen tuomioistuin vahvisti asiassa Stardust Marine antamassaan tuomiossa ([32]), että varat, jotka siirretään valtion valvontaan tiettynä ajankohtana, ovat aina valtion varoja. Komissio katsoo tämän vuoksi, että tuki myönnetään suoraan tai välillisesti valtion varoista.

(57) Tuen myöntäjästä voidaan todeta, että ILR laskee ja jakaa tuen kullekin tuensaajalle lainsäädännössä vahvistetun kaavan mukaan. Valtio kohdistaa sen vuoksi lainsäädännön nojalla valvontaa paitsi jaettuihin määriin ja tuensaajiin, myös tuen myöntämiseen. Komissio katsoo tästä syystä, että tuki johtuu valtion toiminnasta.

7.1.2 *Valikoivuus*

(58) Korvausjärjestelmä kattaa vain tietyt sähköntuottajat, tässä tapauksessa Luxemburgissa toimivat vihreän sähkön tuottajat.

(59) Lisäksi järjestelmän mukaan ainoastaan yksi kuluttajaryhmä – sähkön suurkuluttajat – on vapautettu maksujen suorittamisesta tai kyseisiltä kuluttajilta on veloitettu 1 päivästä tammikuuta 2006 pienempiä maksuja ([33]).

7.1.3 *Toimenpiteestä koituva etu*

(60) Korvausjärjestelmän mukainen pakollinen maksuosuus suosii mitä ilmeisimmin vihreän sähkön tuottajia, koska järjestelmän varsinaisena tarkoituksena on mahdollistaa se, että kyseiset sähköntuottajat voivat myydä tuottamansa sähkön markkinahintaa korkeampaan hintaan.

([22]) Ks. muodollisen tutkintamenettelyn aloittamisesta tehdyn päätöksen 14–19 kohta.
([23]) EYVL C 30, 2.2.2002, s. 15.
([24]) EUVL C 148, 25.6.2003, s. 12.
([25]) EUVL C 221, 14.9.2006, s. 8.
([26]) EUVL C 39, 13.2.2008, s. 3.
([27]) Tapaukset on jaettu osaan A (uusiutuvat energialähteet) ja osaan B (sähkön ja lämmön yhteistuotanto), EUVL C 221, 14.9.2006, s. 8.
([28]) EUVL L 219, 24.8.2007, s. 9.
([29]) Ks. esim. asia C-482/99, Ranska v. komissio, yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 16.5.2002, Kok.2004, s. I-4397, 24 kohta.
([30]) Ks. asia C-83/98, Ranska v. Ladbroke Racing ja komissio, yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 16.5.2000, Kok. 2000 s. I-3271, 50 kohta, ja asia T-358/94, Air France v. komissio, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio 12.12.1996, Kok. 1996, s. II-2109, 67 kohta.
([31]) Ks. julkisasiamies Jacobsin ratkaisuehdotus asiassa C-482/99, Ranska v. komissio, Kok. 2002, s. I-4397, 38–42 kohta, ja edellä alaviitteessä 20 mainitun, 13.3.2001 annetun tuomion 59–61 kohta.
([32]) Ks. asia C-482/99, Ranska v. komissio, yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 16.5.2002, Kok.2002, s. I-4397, 37 kohta.
([33]) Ks. johdanto-osan 22 kappale.

(61) Sähkön suurkuluttajiksi katsottavat yritykset hyötyvät mitä ilmeisimmin järjestelmästä, sillä ne on vapautettu maksujen suorittamisesta korvausjärjestelmään — tai niiltä veloitettavia maksuja on alennettu 1 päivästä tammikuuta 2006.

7.1.4 *Kilpailun vääristyminen ja vaikutus yhteisön sisäiseen kauppaan*

(62) Toimenpide vaikuttaa talouden toimijoihin, jotka toimivat kilpailulle avatuilla aloilla, riippumatta siitä, onko kyse sähköntuotannosta vai aloista, joilla sähkön suurkuluttajiksi katsottavat yritykset toimivat (muun muassa kemianteollisuus ja terästeollisuus), ja talouden toimijoihin, jotka käyvät kauppaa muiden jäsenvaltioiden kanssa.

(63) Tämän vuoksi tuki on omiaan vääristämään kilpailua ja vaikuttamaan yhteisön sisäiseen kauppaan.

7.1.5 *Päätelmä valtiontuen olemassaolosta*

(64) Komissio katsoo näiden seikkojen perusteella, että korvausjärjestelmä siinä muodossa, jossa se oli käytössä 1 päivän tammikuuta 2001 ja 31 päivän joulukuuta 2008 välisenä aikana, on perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea.

7.2 **Onko kyse perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti yhteismarkkinoille soveltuvasta tuesta?**

(65) Komissio päätti aloittaa tätä asiaa koskevan muodollisen tutkintamenettelyn edellä 32, 33 ja 34 kohdassa luetelluista syistä, sillä se epäili toimenpiteen soveltuvuutta yhteismarkkinoille ja sen seurauksena myös sitä, oliko toimenpide perustamissopimuksen 25 ja 90 artiklan mukainen.

(66) Koska korvausjärjestelmään liittyvällä tuella on ympäristönsuojelutavoite, sen soveltuvuutta yhteismarkkinoille on arvioitava valtiontuesta ympäristönsuojelulle annettujen yhteisön suuntaviivojen kannalta. Tammikuun 1 päivän 2001 ja 31 päivän joulukuuta 2008 välisenä aikana sovellettiin kaksia peräkkäisiä puitteita, sillä vuonna 2001 annetut puitteet korvattiin yhteisön suuntaviivoilla valtiontuesta ympäristönsuojelulle, jäljempänä 'vuonna 2008 annetut suuntaviivat' ([34]). Koska kyseinen tuki on kirjattu tukena, josta ei ole ilmoitettu, sen soveltuvuutta yhteismarkkinoille on syytä tarkastella vuonna 2008 annettujen puitteiden 205 kohdan mukaisesti suhteessa tuen myöntämishetkellä sovellettuihin suuntaviivoihin.

([34]) EUVL C 82, 1.4.2008, s. 1.

(67) Sen vuoksi on aiheellista tutkia ensiksi, soveltuuko toimenpide yhteismarkkinoille vuosina 2001 ja 2008 annettujen puitteiden mukaan, ja toiseksi, onko toimenpide perustamissopimuksen 25 ja 90 artiklan mukainen.

7.3 **Soveltuuko tuki yhteismarkkinoille vuosina 2001 ja 2008 annettujen puitteiden mukaan**

(68) Komissio tutkii, soveltuuko kahdelle tuensaajaryhmälle 1 päivän tammikuuta 2001 ja 31 päivän joulukuuta 2008 välisenä aikana myönnetty tuki yhteismarkkinoille. Nämä kaksi tuensaajaryhmää ovat vihreän sähkön tuottajat, jotka hyötyvät välillisesti korvausrahastoon suoritetuista maksuista, ja toisaalta sähkön suurkuluttajiksi katsottavat yritykset, jotka oli ensin vapautettu kokonaan maksujen suorittamisesta korvausrahastoon ja jotka maksoivat sen jälkeen, 1 päivästä tammikuuta 2006, pienempiä maksuja.

7.3.1 *Soveltuuko Luxemburgissa vihreää sähköä tuottaville yrityksille myönnetty tuki yhteismarkkinoille?*

(69) Tuki, joka myönnettiin vihreän sähkön tuottajille korvausjärjestelmään sisältyneen pakollisen maksun kautta, koskee tiettyjä vuosina 2001 ja 2008 annettujen puitteiden ([35]) soveltamisalaan kuuluvia uusiutuvia energialähteitä (vesi-, aurinko- ja tuulienergia, biomassa ja biokaasu) ja yhteistuotantoa.

(70) Luxemburgin viranomaiset ovat toimittaneet komissiolle kaksi […] * -tutkimuslaitoksen ([36]) laatimaa raporttia, joissa analysoidaan Luxemburgissa vihreää sähköä tuottaville yrityksille myönnettyjä korvaustasoja. Ensimmäinen raportti kattaa vuoden 2005 loppuun ulottuvan jakson ([37]) ja toinen vuodet 2006–2008 kattavan jakson ([38]).

(71) Laskelmat on tehty kaikkien korvausjärjestelmän piiriin kuuluville tukikelpoisille uusiutuville energialähteille ([39]) ja myös yhteistuotannolle. Niissä otetaan syöttötariffien lisäksi huomioon muut tukijärjestelmät, toimintatuet (muun muassa ympäristönsuojelun kannustuspalkkio ([40]) tai investointituet. Laskelmissa verrataan vihreän energian tuotantokustannuksia vihreän energian markkinahintaan. Raporteissa todetaan, että uusiutuvista energialähteistä tai yhteistuotannolla tuotetusta sähköstä ei ole maksettu kyseisen jakson aikana liian suuria korvauksia.

(72) Komissio arvioi näiden seikkojen perusteella, että tuki rajoittuu vihreän sähkön tuotantokustannusten ja sähkön markkinahinnan väliseen erotukseen.

([35]) Ks. vuonna 2008 annettujen puitteiden 70 kohdan 5 ja 10 alakohta.

* Liikesalaisuus

([36]) […].

([37]) […].

([38]) […].

([39]) Kyseiset energialähteet ovat vesi-, aurinko- ja tuulienergia sekä biomassa ja biokaasu.

([40]) Asiassa N 842/2000 17 päivänä lokakuuta 2001 tehty komission päätös.

(73) Komissio katsoo 1 päivän tammikuuta 2001 ja 1 päivän huhtikuuta 2008 välisen jakson osalta, jolloin sovellettiin vuonna 2001 annettuja puitteita, että vihreän sähkön tuottajille myönnetty tuki on vuonna 2001 annettujen puitteiden ja erityisesti niiden toimintatukia koskevien kohtien eli 58–60 kohdan mukaista ja soveltuu sen vuoksi yhteismarkkinoille perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitetulla tavalla.

(74) Komissio arvioi, että vihreän sähkön tuottajille 2 päivän huhtikuuta 2008 ja 31 päivän joulukuuta 2008 välisen jakson aikana (jolloin sovellettiin vuonna 2008 annettuja puitteita) myönnetty tuki on vuonna 2008 annettujen puitteiden mukaista – erityisesti energiantuotantoon uusiutuvista energialähteistä ja yhteistuotantoon ([41]) myönnettäviä toimintatukia koskevien 109 ja 119 kohdan mukaista – ja soveltuu sen vuoksi yhteismarkkinoille perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitetulla tavalla.

7.3.2 *Soveltuuko sähkön suurkuluttajiksi katsottaville yrityksille myönnetty tuki yhteismarkkinoille?*

(75) Komissio epäili muodollisen tutkintamenettelyn aloittamisesta tehdyssä päätöksessään, soveltuiko sähkön suurkuluttajiksi katsottaville yrityksille 31 päivään joulukuuta 2005 myönnetty vapautus maksuista yhteismarkkinoille. Kyseiset yritykset ovat suorittaneet 1 päivästä tammikuuta 2006 korvausrahastoon maksuja – tosin alennettuina.

(76) Pohdittaessa niiden sääntöjen määritystä, joita sovelletaan tuen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille laadittavassa arvioinnissa, on todettava, että vuoden 2008 maksuosuus on laskettu vuotta 2007 koskevien tietojen perusteella ja tuen myöntämistä koskeva päätös tehtiin ennen 2 päivää huhtikuuta 2008, jolloin vuonna 2008 annetut suuntaviivat tulivat voimaan. Energian suurkuluttajiksi katsottaville yrityksille myönnetyn tuen soveltuvuutta yhteismarkkinoille on sen vuoksi arvioitava vuonna 2001 annettujen puitteiden kannalta koko 1 päivän tammikuuta 2001 ja 31 päivän joulukuuta 2008 välisen jakson osalta.

(77) Luxemburgin viranomaiset ovat tarkentaneet, että kaikki sähkön suurkuluttajiksi katsottavat yritykset, joille vapautus myönnettiin, olivat sitoutuneet parantamaan energiatehokkuuttaan vuodet 2000–2006 kattavan jakson aikana valtion kanssa vuonna 1996 ja sittemmin vuonna 2002 tehtyjen vapaaehtoisten sopimusten mukaisesti. Lisäksi Luxemburg muutti sopimuksia 13 päivänä huhtikuuta 2005 komission pyynnöstä.

(78) Tärkeimmät muutokset, jotka tulivat voimaan samanaikaisesti 9 päivänä joulukuuta 2005 säädetyn suurherttuakunnan asetuksen kanssa, koskivat sopimuspuolina olleiden yritysten energiatehokkuuden parantamista tietyn määrällisen tavoitteen mukaan. Energiatehokkuutta oli parannettava vuoteen 2005 mennessä 15 prosenttia verrattuna vuoden 1990 tasoon. Lisäksi sopimukseen sisällytettiin seuraamuksia sitoumusten noudattamatta jättämisen varalta:

— Yritysten, jotka eivät ole täyttäneet sitoumuksiaan, on ostettava markkinoilta tietty määrä vihreää energiaa tai tuotettava sitä omaa kulutustaan vastaava määrä ([42]).

— Yritykset, jotka eivät noudata sitoumustaan hankkia tarkastajilta jakson alussa ja lopussa vahvistus sille, että ne ovat parantaneet energiatehokkuuttaan, on ostettava tai tuotettava itse vihreää sähköä määrä, joka vastaa yhtä prosenttia niiden sähkönkulutuksesta.

(79) Lisäksi vapautus maksun suorittamisesta otettiin käyttöön samaan aikaan kuin varsinainen rahastoon suoritettava maksu eli 1 päivänä tammikuuta 2001.

(80) Komissio arvioi johdanto-osan 77, 78 ja 79 kappaleessa esitettyjen seikkojen perusteella, että vapautus korvausrahastoon suoritettavista maksuista, joka myönnettiin sähkön suurkuluttajiksi katsottaville yrityksille vastineena vapaaehtoisten sopimusten tekemisestä, ja kyseisiltä yrityksiltä veloitettavien maksujen alentaminen 1 päivästä tammikuuta 2006 ovat vuonna 2001 annettujen puitteiden 51 kohdan 1 a alakohdan mukaisia. Toimenpide soveltuu sen vuoksi yhteismarkkinoille joulukuusta 2005 perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitetulla tavalla.

(81) Tammikuusta 2001 joulukuuhun 2005 ulottuneen jakson osalta komissio toteaa, että vapautus maksuista myönnettiin myös vastineena energiatehokkuuden parantamista koskevista sitoumuksista, joita sähkön suurkuluttajiksi katsottavat yritykset antoivat. Nämä sopimukset tehtiin alun perin vuonna 1996, mutta niiden voimassaoloa jatkettiin vuonna 2002 vuodet 2000–2006 kattavalle jaksolle. Vuonna 2005 käyttöön otettuja seuraamuksia määrätään siinä tapauksessa, että yritysten energiatehokkuus ei ole parantunut 15:tä prosenttia vuoteen 2005 mennessä verrattuna vuoden 1990 tasoon. Komissio toteaa, että vapautuksen saajien toimintatavoissa sovellettiin vuosina 2001–2005 ympäristönsuojelutavoitetta ja seuraamuksia. Komissio katsoo tämän vuoksi, että sähkön suurkuluttajiksi katsottaville yrityksille tammikuun 2001 ja joulukuun 2005 välisenä aikana myönnetty vapautus maksuista on vuonna 2001 annettujen puitteiden 51 kohdan 1 a alakohdan mukainen ja soveltuu sen seurauksena yhteismarkkinoille perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitetulla tavalla.

([41]) Luxemburgin viranomaiset ovat myös tarkentaneet, että yhteistuotantojärjestelmien on täytettävä vuonna 2008 annettujen puitteiden 70 kohdan 11 alakohdan mukaiset tehokkuuskriteerit.

([42]) Huhtikuun 13 päivänä 2005 tehdyn muutoksen mukaan tässä määrässä on otettava huomioon korvausrahastosta tuettavien vihreiden energialähteiden monimuotoisuus ja se määritetään seuraavien kolmen tekijän perusteella: "1. yrityksen sähkönkulutus vapautuksen kattaman jakson aikana, 2. korvausrahastosta tuettavalla sähköntuotannolla katettava osuus kansallisesta sähkönkulutuksesta ja 3. prosentuaalinen erotus yrityksen energiatehokkuuden parantamisprosentin ja yleisen [energiatehokkuuden parantamis-]prosentin välillä." Prosentuaalinen erotus voi olla enintään 100 prosenttia. Energiatehokkuuden parantamista koskevaa 15 prosentin tavoitetta mukautetaan tietyssä suhteessa kun kyse on yrityksistä, jotka ovat aloittaneet toimintansa vuoden 1990 jälkeen.

7.4 **Onko tuki perustamissopimuksen 25 ja 90 artiklan mukaista?**

(82) Vihreän sähkön ostovelvollisuuteen liittyvät lisäkustannukset maksatettiin 1 päivän tammikuuta 2001 ja 31 päivän joulukuuta 2008 välisellä jaksolla viime kädessä kuluttajilla, joilta perittiin kulutukseen perustuva maksu. Asiassa Essent äskettäin annettu tuomio ([43]) vahvisti yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön, jonka mukaan tällaisessa loppukuluttajille määrätyssä pakollisessa maksussa on kyse veronluonteisesta maksusta ja komission tehtävänä on tutkia, onko sen rahoitusmekanismi perustamissopimuksen mukainen ([44]). Komissio noudatti samankaltaista lähestymistapaa myös 53 kohdassa mainituissa päätöksissä.

(83) Koska oli olemassa riski vihreän tuontisähkön syrjimisestä verrattuna Luxemburgissa tuotettuun vihreään sähköön ja koska korvausrahastoon suoritettavista maksuista kertyvät tulot hyödyttivät vain Luxemburgissa tuotettua vihreää sähköä, Luxemburgin viranomaiset sitoutuivat ministeriön kirjeellä ottamaan käyttöön menettelyn, jonka mukaan vihreästä tuontisähköstä maksettiin 31 päivään joulukuuta 2008 korvauksia rahastoon suoritetuista maksuista kertyneistä varoista. Korvausten saamisen edellytyksenä oli, että kuluttajat esittivät todisteet vihreän tuontisähkön ostosta.

(84) […]

(85) […] ([45])

(86) […]

(87) Näiden seikkojen perusteella näyttää lisäksi siltä, että Luxemburgissa käytössä oleva järjestelmä on hyvin samankaltainen kuin Itävallassa käytetyt korvausmenettelyt, joiden komissio on todennut ([46]) soveltuvan yhteismarkkinoille.

8. **PÄÄTELMÄ**

(88) Komissio toteaa, että Luxemburg on toteuttanut sääntöjenvastaisesti toimenpiteen, joka koskee korvausrahaston perustamista osana sähkön markkinajärjestelyä, ja rikkonut siten perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohtaa.

(89) Komissio toteaa kuitenkin edellä esitetyn perusteella, että Luxemburgissa toimiville vihreän sähkön tuottajille myönnetty tuki ja sähkön suurkuluttajiksi katsottaville yrityksille myönnetty vapautus maksujen suorittamisesta ja niiden maksujen alentaminen 1 päivästä tammikuuta 2006 soveltuvat tammikuusta 2001 joulukuuhun 2008 ulottuneen jakson osalta yhteismarkkinoille perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitetulla tavalla, kuten vuosina 2001 ja 2008 annetuissa puitteissa todetaan,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Korvausrahasto, jonka Luxemburg perusti ja jota se hallinnoi 1 päivän tammikuuta 2001 ja 31 päivän joulukuuta 2008 välisenä aikana osana sähkön markkinajärjestelyä, on perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea yhtäältä Luxemburgissa toimivien vihreän sähkön tuottajien hyväksi ja toisaalta sähkön suurkuluttajiksi katsottavien yritysten hyväksi.

Kyseinen tuki soveltuu yhteismarkkinoille perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla.

2 artikla

Tämä päätös on voimassa edellyttäen, että korvausjärjestelmään tehdään muutokset, joista Luxemburg on sitoutunut säätämään kansallisessa lainsäädännössään.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu Luxemburgin suurherttuakunnalle.

Tehty Brysselissä 28 päivänä tammikuuta 2009.

Komission puolesta

Neelie KROES

Komission jäsen

([43]) Asia C-206/06, Essent, yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 17.7.2008, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa.

([44]) Ks. esimerkiksi asiat C-261/01 ja C-262/01, Belgia v. Eugene van Calster, Felix Cleeren ja Openbaar Slachthuis NV, yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 21.10.2003, Kok. 2003, s. I-2249.

([45]) […]

([46]) Asioissa NN 162/03 ja N 317/06 4 päivänä heinäkuuta 2006 tehty komission päätös (ks. alaviite 27).